Dosarul nr.4r-2174/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22112708-02-4r-08062023 Judecătorul Guzun Denis

D E C I Z I E

06 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței, judecător Spoială Alexandru
judecători Băbălău Denis
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-2903/2022 din 13 ianuarie 2023.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție din data de 19.07.2022, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru Diceanu Dumitru, Leca Nicolae se învinuiește precum că, la data de 18.05.2022, ora 18:30, având ca scop de a garanta restituirea sumei în mărime de 4500 lei sustrasă de cet. ***** la 10.10.2019, aflându-se la gara auto centru la deposedat pe minorul ***** de telefonul mobil de model Samsung Galaxy A32.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-2903/2022 din 13 ianuarie 2023, a fost încetat procesul contravențional pornit în privinţa lui Leca Nicolae, învinuit în comiterea contravenției prevăzute la art.335 Codul contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită casarea integrală ca fiind ilegală încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13.01.2022, urmată de pronunţarea unei noi decizii prin care să fie dispusă trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanţă la un alt complet de judecători.

4. În motivarea recursului menționează că sub aspectul legalității procesului-verbal, denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat nu se atestă. La caz, se

impune de specificat că contravenientul nu a invocat nulitatea procesului - verbal cu privire la contravenție, ca urmare a nerespectării prevederilor art.443 din Codul contravențional. În completarea poziției sale, citează prevederile art.473 alin.(1) pct. 2 Codul contravențional, art.458 Codul contravențional. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele de judecată a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţia instanţei de judecată de a se expune în hotărîrile emise asupra tuturor cerinţelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz,26). În sensul art. 6 alin. (1) al Convenţiei, instanţele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază hotărîrile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noţiunile, ce implică o apreciere a faptelor. De asemenea noţiunea de proces echitabil impune ca instanţele de judecată să nu-şi motiveze doar sumar hotărîrea, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii. Mai mult ca atât, citează prevederile art.442 alin.(1) Codul contravențional al Republicii Moldova, procesul - verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Sub aspectul dat, se, relevă că instanţa de fond a preluat contestaţia contravenientului însă tară a face o cercetare şi analiză a probelor, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, fără a aprecia toate probele în ansamblu - din punct de vedere al colaborării lor, în mod necondiţionat, fără a le aprecia şi a le da o motivare clară şi sufientă în acest sens. Sintetizînd legalitatea şi temeinicia hotărîrii primei instanţe, sugerăm Colegiului Penal să constate că deşi prima instanţă îşi întemeiază concluzia şi aprecierea circumstanţelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru ceretarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanțele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privința a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuate sau agravante, instanța emite o hotărîre care nu este clară şi temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei şi normelor legale ce guvernează speța dedusă judecății. Or, deşi instanța de fond prin hotărârea emisă motivează că există faptul contravenției, dar nu e demonstrată survenirea consecințelor prejudiciabile, iar pe de altă admite contestația depusă de cet. Leca Nicolae împotriva deciziei, seria / nr. 4-2903/2022 din 18.08.2022, astfel emițând o hotărâre contradictorie. Subsecvent celor enunțate, partea apărării menționează că instanța de

fond la examinarea prezentei cauze nu a respectat prevederile sus enunțate şi a emis o hotărâre contradictorie, circumstanță care urmează a fi înlăturată. În acest context, partea recurentă relevă că instanță urma să dea apreciere speței prin probatoriul prin raportare la hotărîrea Curţii Consituţionale asupra prevederilor art.443 si art.445 Codul contravențional. Mai mult decât atât, instanță de judecată urmează să stabilească dcă există temeiuri de nulitate absolute. Instanţa urmează să stabilească dacă din contextual exprimării este vorba de opinii sau de fapte confirmate sau infirmate. De asemenea, în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele, ne-fiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele. Aceste fapte constituie o încălcare a prevederilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Convenția impune obligația oricărei instanţe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detailat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă” , a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărîrea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva Romîniei, hotărîrea din 6 iunie 2006). Elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce flagrant au fost încălcate normele dreptului procedural si dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărîrii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceeași judecătorie, în alt complet de judecată. În acest context, autorul recursului sugerează instanței de recurs că instanță de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că:„ Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie să fie revizuită de posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanţă de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiţiei (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr.4968/99, parag. 30, 27.09.2001). La judecarea cauzei instanță de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Codul contravențional, care prevede că, *„ la examinarea*

cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importantă la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare". Totuși este de menționat că instanță de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părți. Prin urmare, verificând materialele cauzei contravenționale instanță găsește oportune argumentele recurentului, menționând că, de către instanța de fond nu au fost apreciate corect probele prezentate, mai mult, nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, fără a motiva concluzia sa în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele. Față de cele menționate mai sus şi constatând că motivele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, recursul declarat, urmează a fi admis, casată hotărârea şi remisă cauza spre examinare în fond în aceiași instanță de judecată.

5. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanţa de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acestfapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanță de judecată, prin*

încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

6. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară în termenul şi în condiţiile prevăzute la art.454. Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.* Agentul constatator, contravenientul, avocatul și victima au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri.

7. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca fiind tardiv, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

8. Conform art.473 alin.(1) lit. a) Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul este tardiv.*

9. Conform art.468 alin.(1)-(2) Codul contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1). Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

10. Astfel, potrivit materialelor cauzei se constată că hotărârea în cauză a fost pronunțată la data de 13 ianuarie 2023, iar hotărârea motivată a fost expediată la data de 26 ianuarie 2023 prin intermediul poștei electronice (f.d.42). Mai mult ca atât, recursul a fost înregistrat la Judecătoria Chișinău din data de 21.04.2023 (f.d.46), în aceste circumstanțe se constată că recursul a fost înaintat peste termenul legal.

Totodată, instanța de recurs notează că hotărârea emisă de către prima instanță a fost expediată la adresa Inspectoratului de Poliție Centru la data de 16 ianuarie.

11. În asemenea circumstanțe, se reține omiterea termenului prevăzut pentru declararea recursului, nefiind invocate argumente în vederea omiterii termenului de 15 zile. Mai mult ca atât, recurentul nu a invocat careva motive întemeiate pentru care a omis termenul de atac a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-2903/2022 din 13 ianuarie 2023.

12. Reieșind din cele expuse mai sus, se conchide că recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive ce a determinat omiterea termenului de atac recurentul nu a invocat, astfel că repunerea recursului în termen, din oficiu de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

13. În astfel de circumstanțe, instanța de recurs nici nu purcede la examinarea acestuia, deoarece soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

14. Din considerentele menționate supra, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca depus peste termen recursul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-2903/2022 din 13 ianuarie 2023.

15. În conformitate cu art.473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca tardiv recursul declarat de agentul constatator și se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-2903/2022 din 13 ianuarie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecător	Spoială Alexandru
judecător	Băbălău Denis
judecător	Chiroșca Igor